



Lape Uusimaa Yhdessä olemme enemmän 22.10.2018

TUUSULA

Tuusulassa on LAPE-muutosohjelman aikana sitouduttu ja toteutettu seuraavia:

Toimintakulttuurin muutokseen liittyen:

- Yhteistyössä syntyneet edistettävät asiat (HUS, srk, järjestöt ja suhde PKS LAPE:ssa kehitettyihin).
 - o Ketterien kokeiluiden ja kokeiltavien toimintamallien kehittäminen
 - o Yhteistyörakenteiden vahvistaminen ja kirkastaminen
- Lapsivaikutusten arviointi
 - o Työpaja tulossa marraskuussa
 - o Toimintamalliksi päätöksentekoon ja valmisteluun
- Hyte –kehittäminen
 - o Kunnan poikkihallinnollisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen organisointi, johtaminen ja kehittäminen

Perhekeskus:

- Tuusulalaisen toimintamallin luominen
 - o Perheille suunnattujen palvelujen tunnistaminen ja kuvaaminen helposti saavutettaviksi
 - o Yhteisten toimintamallien vahvistaminen
 - o Matalan kynnyksen palvelujen lisääminen perhekeskuksen/ avoimen varhaiskasvatuksen tiloihin
- Perheohjaaja 1pv/vko avoimen varhaiskasvatuksen tiloissa

Varhaiskasvatus, koulu ja oppilaitokset hyvinvoinnin tukena:

- Koulusosionomit (=kasvatusohjaaja) nuorten tukena
- Nukke-nalle-neuvola, yhteistyössä kasvatus- ja perheneuvola, suunterveys, fysioterapeutti, puheterapeutti, neuvola ja varhaiskasvatus
- 3v neuvolatarkastus varhaiskasvatuksen tiloissa, neuvola, varhaiskasvatus ja kasvatus- ja perheneuvola yhteistyössä

Erityis- ja vaativan tason palvelut:

- ALVA, -oppilashuolto ja opetus, kuntayhteistyömalli
- Perheoikeudelliset palvelut
 - o EVA-huoltoriidat

Yhteenveto: Painopisteenä ollut ketteriä kokeiluja, jalkautuvia palveluita. Kehittämistyö on alussa ja jatkuu.

LAPEn ansiosta: Yhteinen avoin keskustelu yhteisellä asialla. Käsitteet, toimintatavat tulevat tutummiksi. Prosesseja tarkastellaan enemmän verkostoina kuin putkina. Verkostoissa toimivien kasvot ovat tulleet tutuiksi, samalla on tarkasteltu palveluiden laajuutta.

1. Paikallinen kehittämistyö muutosohjelman jälkeen:

Toimintakulttuurin muutokseen liittyen:

Yhteistyössä syntyneet edistettävät asiat (HUS, srk, järjestöt ja suhde PKS LAPE:ssa kehitettyihin).

- Säännöllinen paikka, verkostofoorumi, joka mahdollistaa yhteisen toiminnan edelleen
- Vapaaehtoistoiminnan koulutuksen toteuttaminen
- Yhteisömanageri

Lapsivaikutusten arviointi

- Työpaja tulossa marraskuussa
- Toimintamalliksi päätöksentekoon ja valmisteluun
- Missä käytetään, ketkä osallistuvat – toimintamallin

Erityis- ja vaativan tason palvelut:

ALVA-oppilashuolto ja opetus kuntayhteistyömallia pilotoidaan parasta aikaa lukuvuonna 2018-2019. Tarkoituksena on pilottilukuvuoden aikana arvioida toimintaa ja hakea pysyvää kuntayhteistyömallia pilotin jälkeenkin.

Eva-huoltoriidat työryhmänä kehitetty terapeuttinen vanhemmuustyöskentely on toteutettu useamman kunnan yhteistyönä. Toiveena on juurruttaa mallinmukaista työtä tulevaisuudessa, mutta se vaatii vielä eri kuntien sitoutumista yhteiseen työskentelyyn.

Varhaiskasvatus, koulu ja oppilaitokset hyvinvoinnin tukena:

Koulusosionomien nimikkeet on muutettu kasvatusohjaajiksi. Kasvatusohjaajien jatko riippuu koulukohtaisista ratkaisuista resurssien puitteissa. Hankkeessa tavoitteena ollut yhteistyö lastensuojelun toimijoiden, koulujen ja kasvatusohjaajien kesken ei toiminut halutulla tavalla.

Perhekeskus:

Paikallisesti kehitämme ja kartoitamme kaikki perheille suunnatut palvelut ja niistä tehdään digitaalisen perhekeskuksen palvelukartta. Samalla tarkennetaan avoimen varhaiskasvatuksen palveluiden toimipisteiden nimitys, sillä niitä on tähän asti kutsuttu perhekeskuksiksi.

Perheohjaaja päivähoitossa toimintaa on mallinnettu. Perheohjaaja työtä on jatkotyöstetty ja aloitettu uudessa päiväkodissa erialueella syksyllä 2018. Keväällä 2018 aloitetussa kokeilussa toimineen perheohjaajan työnkuva on jatkotyöstetty vastaamaan uusia tarpeita.

2. Linkittyminen maakunnalliseen kehittämistyöhön muutosohjelman aikana:

Toimintakulttuurin muutokseen liittyen:

Uudenmaan Lape, Keski-Uudenmaan Lape – Yhteisen keskustelun ja toimintatapojen peilailu. Moniäänistyminen - laajempi toimijajoukko

Järjestötoiminnan osalta Perheet Keskiöön-hanke - Järjestöjen rooli on vahvistunut sekä valmistelussa että toteutuksessa Tuusulassa.

Erityis- ja vaativan tason palvelut:

ALVA-hankkeen vetämisen lisäksi rehtori Mika Saatsi on osallistunut säännöllisesti LAPE-Uusimaan EVA-ryhmän toimintaan sekä Uusimaan edustajana PKS-LAPE:n EVA-ryhmän Oppimisen ja kehityksen pulmat -työryhmään.

Eva-huoltoriita työryhmän puheenjohtaja Heidi Talvenkorpi on ollut jäsenenä myös pääkaupunkiseudun työryhmässä.

Perhekeskus:

Perhekeskustyötä on kehitetty yhdessä Keski-Uudenmaan Lape perhekeskusvalmisteluryhmä: Marketta Mattila, perheiden terveystalvaiden päällikkö ja Hannamari Halinen varhaiskasvatuspäällikkö

Perheohjaaja-kokeilua ei ole työstetty laajemmassa kuntayhteistyössä.

Varhaiskasvatus, koulu ja oppilaitokset hyvinvoinnin tukena:

Koulusosionomi –hankkeessa ei olla oltu mukana verkostoissa. Opetuspäällikkö Markus Torvinen on ollut Varko-ryhmässä.

3. Kokeilusta pysyväksi käytännöksi:

Erityis- ja vaativan tason palvelut:

ALVA-pilotin juurruttaminen pysyväksi toiminnaksi on hankekuntien tavoitteena. Jatkoa arvioidaan pilottilukuvuoden aikana.

Eva-huoltoriidat juurruttamisesta ei ole vielä päätetty. Asia viedään vielä Kuuden soten päätettäväksi.

Varhaiskasvatus, koulu ja oppilaitokset hyvinvoinnin tukena:

Koulusosionomi -hanke ei juuru sellaisenaan osaksi kunnan rakenteita, koska käytännön kokemuksia ei saatu tarpeeksi. Lisäksi todettiin, että suunnitellulla mallilla molempien osapuolten tavoitteet eivät toteutuneet.

Nukke-nalle-neuvola osoittautui hyväksi yhteistyökäytännöksi ja eri toimijoiden esittäytymiseksi huoltajille päiväkodissa. Toiminta kohdistui lapsen oman toimijuuden vahvistamiseen, neuvolatoiminnan tarkasteluun nallen näkökulmasta. Toiminta voidaan toteuttaa joko päiväkodeissa tai avoimen varhaiskasvatuksen kohtaamispaikoissa.

Perhekeskus:

Perheohjaaja toimintaa on tällä hetkellä jatkettu ja sitä toteutetaan tiiviissä yhteistyössä perheiden sosiaalipalvelujen ja varhaiskasvatuksen kanssa

4. Alueelle juurrutettavat kokeilut muista kunnista:

2019 tarkastellaan muiden kuntien toteutuksia ja niiden sopivuutta omiin tarpeisiimme.

5. Sidonnaisuudet maakunnalliseen kehittämistyöhön muutosohjelman päätyttyä:

Erityis- ja vaativan tason palvelut:

ALVA. Oppimisen ja kehityksen pulmien työryhmän jälkipuintiin olisi tärkeää osallistua. Oppimisen ja kehityksen pulmat ja vakavat psyykkiset ongelmat risteävät ja tälle yhteistyölle kannattaa jättää tilaa tulevaisuudessa.

Evahuoltoriita -työryhmän puitteissa jatkettaisiin mielellään yhteistyötä pääkaupunkiseudun työryhmän kanssa.

6. Muutosohjelman aikana syntyneet rakenteelliset muutokset:

Erityis- ja vaativan tason palvelut:

ALVA: Alueellisen vaativan oppilashuollon tehtävänä on järkevöittää viitekehyksen oppilaiden koulupolkuja ja oppilaaksiottoa lähikouluista kuntien omien psyykkisesti oireilevien vaativan erityisen tuen erityisopetukseen ja keskitettyyn avohoidolliseen sairaalaopetukseen. Sairaalakoulussa on tarjolla pitkäaikaisia, koko lukuvuoden oppilaspaikkoja sekä kuukauden mittaisia koulukäynnin tukijaksoja. Johtajatuksena on ollut, että ”oikeat lapset olisivat oikeita aikoja oikeissa paikoissa”. Tiivis yhteistyö erikoissairaanhoidon kanssa on tässä oleellista.

Haluamme jakaa osaamista sekä vaativan erityisen tuen opetusryhmissä että perustasolla, tavallisissa lähikouluissa. Kaikessa konsultaatiotoiminnassamme pyrimme kaatamaan yhteistyötä estäviä muureja. Erityisessä fokuksessa on vaativan (erityis)opetuksen ja hoidon yhteistyö. Haluamme myös nostaa keskiöön psyykkisesti oireilevan oppilaan sekä hänen perheensä ja löytää monialaisessa yhteistyössä parhaat mahdolliset ratkaisut oppilaan onnistuneeseen tukemiseen mahdollisimman pitkään lähikoulussa. Tarvittaessa siirrytään hankekuntien omiin vaativan erityisen tuen ryhmiin tai sairaalaopetukseen.

ALVA-oppilashuoltohenkilöstö ja konsultoivat erityisluokanopettajat mahdollistavat monialaisen osaamisen ja tasalaatuisuuden vahvistamisen tämän pienen, mutta paljon työllistävän ja puhuttavan oppilasjoukon koulunkäyntikyvyn tukemisessa. Tavoitteena on vahvistaa hankekunnissa yhtäläisiä prosesseja koululaisen tuen oikea-aikaisuudessa (oikea tuki, oikea-aikaisesti) ja toimia yhteistyölinkkinä alueen erikoissairaanhoidon.

Perheohjaaja: Perheiden sosiaalipalvelut ovat jalkauttaneet konkreettisesti päivähoidon arkeen omaa ammatillista osaamistaan. Kyseessä ei ole perinteinen konsultaatiomalli vaan yhdessä tekeminen ja toisen työstä oppiminen. Malli tukee eräänlaista kotipesämallia. Kotipesämalli ajattelu tukee ajantasaisen tiedon välittymistä eri palvelukokonaisuuksien välillä, rakenteissa jossa toimintatavat yksittäisissä palveluissakin muuttuvat hyvin nopeasti.

Yhteenveto

2018	2019	2022	2025	2030
ALVA-pilotointi	ALVA-pilotointi	ALVA-toiminta vakinaistuu	ALVA-toimintatapojen säännöllinen arviointi	Psyykkisesti oireilevat oppilaat nykyistä luonnollisempi osa alueen perusopetusta
Lapsivaikutusten arvioinnin koulutus	Lapsivaikutusten arvioinnin pilotointi	Lapsivaikutusten arviointi vakinaistuu	Lapsivaikutusten arvioinnin kehittäminen	Lapsivaikutusten arviointi toimivana mallina
Nukke-nalle –neuvola pilotointi	Nukke-nalle –neuvola pilotointi	Nukke-nalle –neuvola, toimintaa toteutetaan 2 x vuodessa, etelä/pohj. Päiväkodit/avoin varhaiskasvatus	Nukke-nalle –neuvola, toimintaa toteutetaan 2 x vuodessa, etelä/pohj. Päiväkodit/avoin varhaiskasvatus Arvioidaan ja jatko kehitetään	Nukke-nalle-neuvola, toimialojen välinen toimiva yhteistyö ja tuntemus
Eva-huoltoriita	Eva-huoltoriidat vanhemmuustyöskentelyn pilotointia jatketaan Kuuden soten kautta.	Eva –terapeuttinen vanhemmuustyöskentely on osa OT-keskus työtä.	Eva –terapeuttinen vanhemmuustyöskentely on osa OT-keskus työtä ja tukee aidosti perheitä	